MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Nota

Programma van maatregelen na proefsleuven

DEERLIJK DE CASSINASTRAAT (prov. West-Vlaanderen)

Auteurs: Christof VANHOUTTE

Projectcode: 2018E60

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
B - 8770 Ingelmunster

T +32 51 31 60 80
F +32 51 30 22 37
info@monument.be

R.P.R Gent, afd. Kortrijk
BTW BE 0441.337.825
monument.be

MONUMENT
GROUP

- **Administratieve gegevens**

Projectcode:	2018E60
Naam erkende archeoloog:	Thomas Apers
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2016/00110
Locatiegegevens:	Deerlijk, De Cassinastraat
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	xMin,yMin 78057.2,171351.93 xMax,yMax 78307.1,171660.03
Kadastergegevens:	Deerlijk, 2de afdeling, Sectie C, percelen met nrs. 58G, 54C, 64E, 67a, 65d, 66, 63h, 420b, deel van 61p, deel van 80B2 (zie figuur 2 van verslag van resultaten bureauonderzoek ID1798)
Topografische kaart:	zie figuur 1 in verslag van resultaten bureauonderzoek ID1798
Begindatum onderzoek:	14/05/2018
Einddatum onderzoek:	23/05/2018
Relevante termen thesauri:	Proefsleuvenonderzoek, , Romeinse periode, perceelsgracht
Alle betrokken actoren:	Thomas Apers (erkend archeoloog), Isabelle Cannie (contactpersoon initatiefnemer), Birgit Leenknegt (technisch medewerker), Christof Vanhoutte (erkend archeoloog), Gwendy Wyns (erkend archeoloog)
Betrokken personen buiten het project:	/
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

- **Aanleiding vooronderzoek**

➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek 2016H47 ID1798[1].

- **Resultaten vooronderzoek met ingreep in de bodem**

➔ zie het verslag van resultaten proefsleuven 2018E60.

- **Gemotiveerd advies**

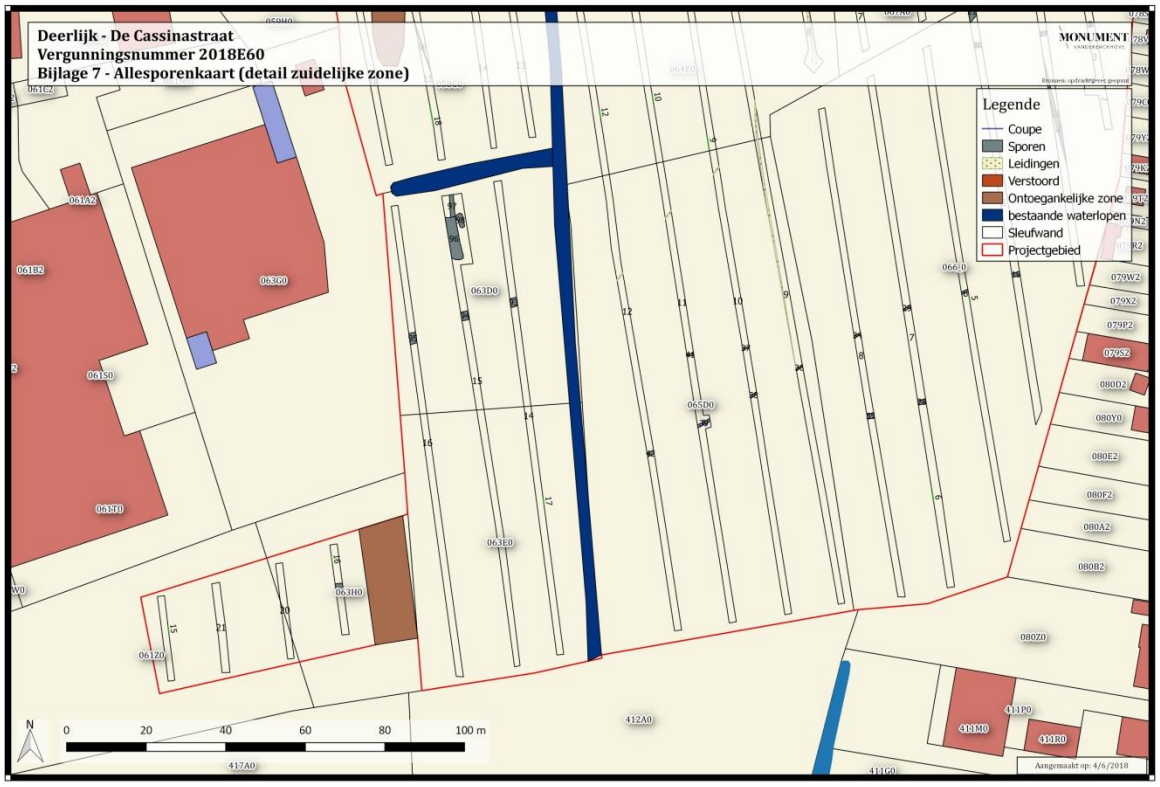
➔ Volledigheid van het vooronderzoek

Gezien de uitgevoerde bureaustudie de aanwezigheid van een archeologische site niet kon uitsluiten werd overgegaan tot een proefsleuvenonderzoek. In totaal werden 22 sleuven met NNW – ZZO oriëntatie voorzien volgens het programma van maatregelen. Tijdens het veldwerk diende echter rekening gehouden te worden met enkele obstakels binnen het plangebied. Het betreft een vijver (245m²), een brede nog waterhoudende gracht (826m²), de inrit naar de tuinen van de woning van de De Cassinastraat ten oosten van sleuf 13 (ca. 470m²) en enkele ontoegankelijke zones met grote bomen (ca. 1083m²). Omwille van deze obstakels kon sleuf 18 niet uitgegraven worden. Bovendien dienden sleuf 6 tot 8 locaal onderbroken te worden ter hoogte van de perceelsscheiding door de aanwezigheid van oude knotwilgen. De afstand van de sleuven van middelpunt naar middelpunt bedroeg nergens meer dan 15m. Indien de niet toegankelijke zones in mindering gebracht worden, werd in totaal ca. 12,72% van het ganse projectgebied onderzocht (zie Figuur 1 en Figuur 2).

[1] Van Goidsenhoven W. 2016.

Figuur 1: Sporenplan van het proefsleuvenonderzoek, detail noordelijke zone (zie bijlage 6 bij het verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek).

Figuur 2: Sporenplan van het proefsleuvenonderzoek, detail noordelijke zone (zie bijlage 7 bij het verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek).

➔ De aanwezigheid van de archeologische site

Uit het proefsleuvenonderzoek is gebleken dat het terrein ter hoogte van perceel 54C archeologische resten van een Romeinse nederzetting bevat. Het gaat om een 20 tal paalkuilen ter hoogte van sleuf 13 die kunnen toegeschreven worden aan één of meerdere structuren. Ook ten westen (sleuf 14) konden nog enkele paalkuilen met gelijkaardige vormkenmerken opgemeten worden. Verder in westelijke richting werden geen bijkomende paalkuilen geregisteerd.

Het geheel aan paalsporen werd geflankeerd door een gracht- en greppelssysteem. In zuidelijke richting betrof het een ca. 2,50m brede oostwest georiënteerd gracht. In noordelijke richting werden minimaal 5 grachten en greppels opgemeten die in verbinding staan met elkaar of elkaar kruisen. Het geheel aan greppels en grachten zowel ten noorden als ten zuiden kan geïnterpreteerd worden als erfafbakening rondom deze Romeinse nederzettingssporen.

➔ Waardering van de archeologische site

Het potentieel van de aangetroffen archeologische sporen binnen het plangebied wordt zeer hoog ingeschat. Verder onderzoek in functie van kennisvermeerdering omtrent de Romeinse nederzettingssgeschiedenis van Deerlijk wordt ten zeerste aanbevolen.

➔ Impactbepaling

De geplande werken zijn nefast voor het bodempatrimonium. Tijdens het archeologisch vooronderzoek werden sporen aangetroffen uit de Romeinse periode. Hieronder wordt het plan van aanpak, kostenraming en de voorgestelde maatregelen beschreven in functie van vervolgonderzoek.

➔ Plan van aanpak

De geselecteerde zones worden onderzocht aan de hand van een vlakdekkende opgraving. Idealiter wordt gewerkt met één groot opgravingsvlak per archeologische vindplaats om een goed ruimtelijk inzicht te behouden tijdens het terreinwerk. Men dient echter wel te vermijden dat het opgravingsvlak langdurig ongeregistreerd blijft en door extreme weersomstandigheden (vb. droogte of overvloedige regen) beschadigd wordt. Indien dit niet mogelijk is, wordt gewerkt in stroken van minstens 15m breed. De grond kan gestockeerd worden op de niet-geadviseerde delen van het projectgebied. Opgravingsvlakken kunnen enkel door zwaar materieel worden betreden eens deze zijn geregistreerd. Aangetroffen structuren worden in hun geheel opgegraven. Indien gewerkt wordt met werkputten en een structuur wordt deels in het vlak aangetroffen, dan dient er lokaal uitgebreid te worden in de volgende werkput om de structuur in zijn totaliteit te kunnen registreren. Couperen van

sporen behorende tot één structuur kan pas na registratie van de volledige structuur. Dagelijks is een geüpdatet sporenplan beschikbaar. Alle graafwerken gebeuren onder begeleiding van minstens één archeoloog en gebeurt laagsgewijs tot op het archeologische niveau. Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Hierop worden geen afwijkingen voorzien. Staalname en conservatie dienen te gebeuren volgens de bepalingen zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk.

➔ Bepaling van de maatregelen

Gezien de duidelijke aanwezigheid van een archeologische site ter hoogte van perceel 54C dient een programma van maatregelen voor verder archeologisch onderzoek opgesteld te worden. In totaal wordt een zone van 2948m² geadviseerd voor verder onderzoek (zie Figuur 3). Voorafgaand aan het archeologisch onderzoek dienen de aanwezige struiken en bomen verwijderd te worden van het plangebied. Indien de hoge bomen behouden blijven dient het archeologische vlak aangelegd te worden zo dicht mogelijk tegen deze bomen zonder hieraan schade toe te brengen. Daarnaast dient rondom de vijver een veiligheidsbuffer behouden te worden. Tot slot dient vermeld dat de inrit naar de achtererven van de tuinen van de huizen ten oosten van sleuf 13 dient behouden te blijven. De werf dient ter hoogte van deze inrit duidelijk afgezet te worden door minstens roodwit lint en duidelijke signalisatie met betrekking tot de veiligheid van voetgangers en autoverkeer. Onderstaande advieszone geldt bijgevolg als een maximum, en kan enkel om bovenvernoemde redenen minder bedragen.

Figuur 3: Weergave van de geadviseerde zone voor vervolgonderzoek.

➔ Vraagstelling

Na het afronden van de archeologische opgraving dient minstens een antwoord geformuleerd te worden op onderstaande vragen:

- Wat is de aard van de aangetroffen sporen?
- Wat is de bewaringstoestand hiervan?
- Kunnen de archeologische resten fijner gedateerd worden in de Romeinse periode?
- Kunnen er structuren herkend worden? Wat zijn de afmetingen hiervan? Wat is de aard hiervan?
- Wat is de relatie tussen de paalsporen en de omliggende greppels en grachten?
- Hoe kunnen de resultaten ingepast worden in het regionale archeologische beeld?

➔ Schatting totale duur en kostenraming, natuurwetenschappelijk onderzoek en conservatie

De opgraving wordt uitgevoerd door een ploeg bestaande uit een erkend archeoloog (deeltijds) en twee archeoloog assistenten (permanent, zowel voor veldwerk als verwerking). Geschat worden dat het terreinwerk kan afgerond worden op ca. 10 werkdagen. De kosten voor graafwerken en werfinfrastructuur maken geen deel uit van deze kostenraming.

- Veldwerk personeel: 14000 euro
- Verwerking en rapportage: 6000 euro
- Bemaling (bij eventueel aantreffen waterhoudende structuur): 3000 euro/stuk
- Natuurwetenschappelijk onderzoek (te verrekenen som): 6000 euro
- Conservatie: 1000 euro

Voor het natuurwetenschappelijk onderzoek wordt rekening gehouden met volgende natuurwetenschappelijke posten:
Waarderingen:

- 1 VH splitsen en waarderen macroresten
- 2 VH waardering pollenstalen
- 1VH waardering hout
- 1 VH röntgenopnames metaal

Analyses:

- 4 VH ^{14}C-dateringen AMS
- 1 VH analyse macroresten
- 2 VH analyse pollenstalen (minimaal 400 tellingen per staal)
- 1VH dendrochronologie

➔ Noodzakelijke competenties van de uitvoerders

De uitvoering van de opgraving ligt in handen van minstens:

- Eén veldwerkleider
  - dient houder te zijn van een diploma zoals omschreven in het archeologiebesluit (artikel 12, 1°)
  - beschikt over minstens 240 werkdagen opgravingservaring, aangetoond via CV, waarvan minstens 120 werkdagen op landelijke sites in de zand(leem)streek met aantoonbare kennis van Romeinse nederzettingssporen.
- Twee archeoloog-assistenten
  - dienen houder te zijn van een diploma zoals omschreven in het archeologiebesluit (artikel 12, 1°);
  - beschikken over minstens 120 werkdagen opgravingservaring, aangetoond via CV

Voor de rapportage wordt minstens de veldwerkleider en een archeoloog-assistent ingezet onder toezicht van de erkende archeoloog.

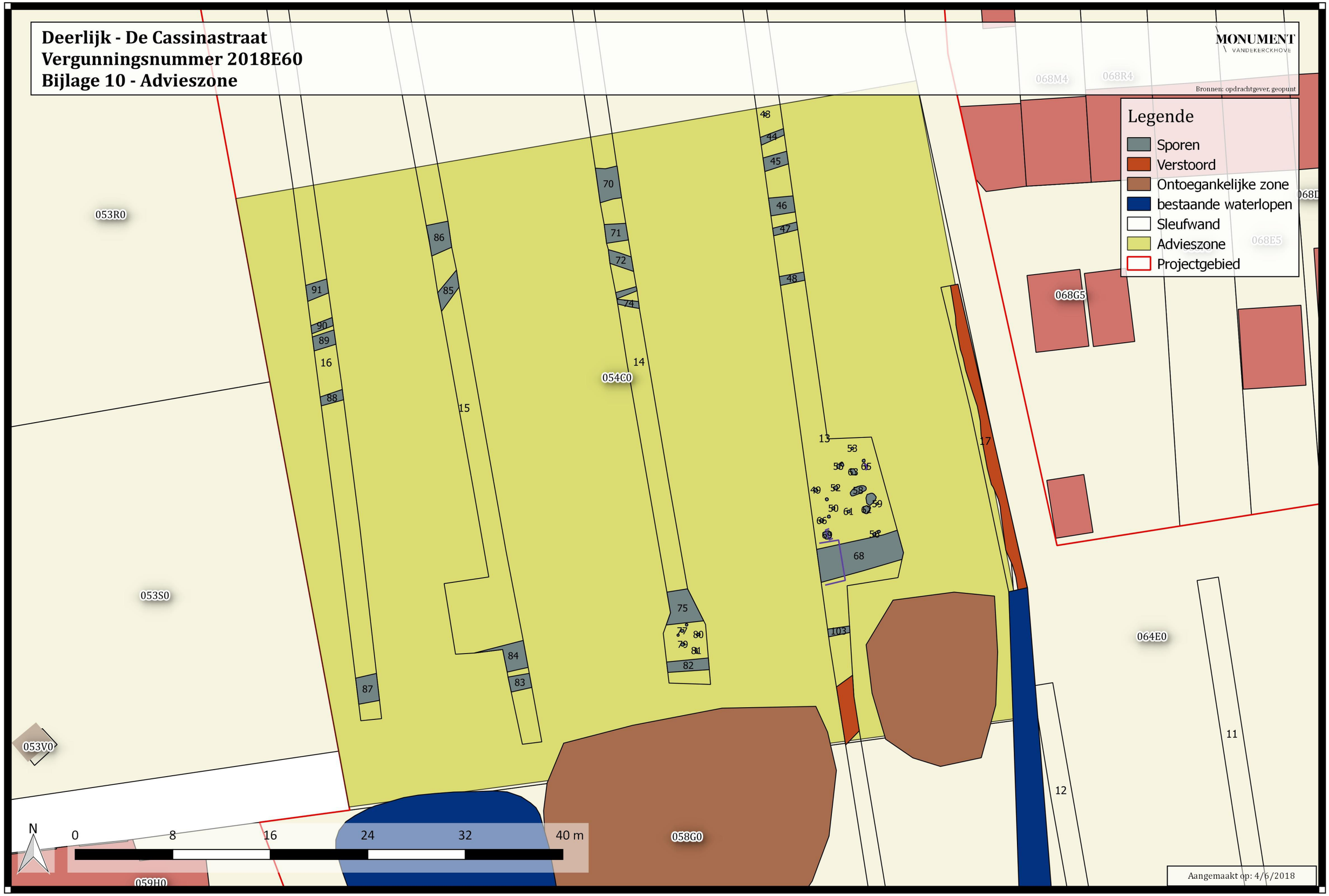
➔ Deponering

Het archeologisch ensemble zal gedurende en na het afronden van het onderzoek bewaard worden bij Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster. Na afronding en oplevering van de rapportage wordt het ensemble definitief bewaard bij de bouwheer. Bewaring gebeurt conform de bepalingen in de Code Van Goede Praktijk (hoofdstuk 30.2).

Deerlijk - De Cassinastraat
Vergunningsnummer 2018E60
Bijlage 10 - Advieszone

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Aangemaakt op: 4/6/2018